

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:

Pe un an	18 Lei
Pe jumătate de an	9 "
Pe un pătrar de an	4 1/2 "
Un număr	35 bani

Manuscrisurile, cărțile, revistele, publicațiile periodice sau ziarele cari au schimbul cu „FOAIA DIECEZANĂ”, se trimit pe adresa: V. LOICHIȚA, redactor în Caransebeș, iar banii de prenumărătoare și inserțiuni: administrațiunii „Tipografia și Librăria diecezană” în Caransebeș (Județul Caraș-Severin), Telefon Nr. 30. Manuscrisurile nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 10 Lei, până la 200 de cuvinte 15 Lei, de aci în sus 20 Lei.

Păstorul de suflete ca părinte de familie.

Nu începe îndoială că viața familiară frumoasă, pioasă și liniștită a păstorului de suflete are fără doar și poate o influență foarte salutară asupra edificării morale a păstoriților, fiind pentru ei o școală bună, căci cunoscut este, că poporul se dă condus mai ușor de cele ce vede, decât cele ce le aude. Casa preotului să fie ca o școală, în care să domniască totdeauna ordine, liniște, activitate edificatoare și bune moravuri; să fie un templu, care să inspire totdeauna păstoriților respect și religiozitate. „Cine nu știe a se îngriji bine de casa sa, cum va putea îngriji de biserică lui Dumnezeu (I. Tim. 3, 5). Această condițiune pusă de sf. apostol Pavel este dreaptă; căci cum putem cere binefacere și ajutor dela un preot, care se neglijează pre sine însuș și pre toți ai săi, căruia nu e aminte de binele și prosperarea familiei sale? Preotul este consacrat pentru societate, el vieța sa are a o devotă binelui comun. Dară cum să fie folositor societății, când el nu are grijă trebuincioasă pentru familia sa?

Păstorul de suflete trebuie să fie model în comuna sa nu numai ca soț, ci și ca părinte și educator al fiilor și fiicelor sale. El trebuie să influențeze asupra soției sale, ca ea să corespundă menirii ei ca consoartă a preotului în toată privința, să-i fie lui razim puternic în toate cele ce se țin de familie, iară pentru comună să fie maică adevărată, căreia îi e aminte deapuri de binele păstoriților, servindu-li de model întru împlinirea tuturor datorințelor creștine. Mai ales să caute păstorul de suflete, ca soția lui în toată Dumineca și sârbătoarea să umble regulat la biserică, nu numai din cauza că chiar chemarea ei ca soție a preotului o pretinde aceasta, ci mai vârtos din cauza, că ea și în privința aceasta trebuie să deie păstoriților exemplu bun. — Tot așa trebuie păstorul de suflete să-și crească pe fiii și fiicele sale în spiritul și după preceptele dumnezeiești. „Să vorbească dintr-o gură și să mergând pe cale, căutându-se și sculându-se....

scriindu-le pe ușorii casei sale și ale porților sale”, precum porunci Dumnezeu poporului celui ales prin Moisi (V. Moisi 6, 7. 9). Pietatea și frica de Dumnezeu trebuie să fie pentru păstorul de suflete cea dintâi regulă la educațiunea copiilor săi. El trebuie să-i deprindă așadară din copilărie a spune rugăciunile și a umbla regulat la biserică, ca să li împlânte astfel pietatea adevărată, care e baza cea mai solidă pentru creșterea și educațiunea ulterioară a copiilor. Numai acel păstor de suflete, care știe a crește bine copiii săi, dă dovadă, cumcă în advâr poșede iscusința de a conduce și a crește nu numai tineretul comunei ci și toată comuna.

Și față de servitorii săi păstorul de suflete trebuie să se poarte așa cum se cuvine unui preot. El să fie părintele lor spiritual, să poarte grijă de binele lor sufleteș și trupesc, să privegheze purtarea lor, să-i îndemne la împlinirea credincioasă a datoriiilor lor creștine și ale stării lor. El să trateze pe servitorii săi cu blândețe și prietenie, nu ca pe sclavi, ci ca pe niște frați, plătindu-li la timp simbria lor, căci numai astfel pășind nu va avea lipsă de servitori buni. Păstorul de suflete să insufle iubire tuturor membrilor familiei sale și servitorilor săi, povățuindu-i să se iubească între ei și să se feriască de certe, cari aduc daună păstoriei sufletești. Spiritul păcii și al dragostei din casa păstorului trebuie să servească de model pentru toată comuna.

Casa păstorului de suflete trebuie să fie casă onestă întru toate. Onestitatea aceasta trebuie să se arete și în afară așa, ca să se cunoască că în casa respectivă locuiește preotul. Semnele însă după cari să se cunoască, cumcă cutare casă este a preotului, să nu fie nicidecum luxul și splendoarea, ci mai vârtos simplitatea cu gust, ordinea, curățenia și liniștea din casă și de pe lângă casă. Și după ce facem cunoștință mai aproape cu membrii familiei preotești să ne impresioneze pacea, voioșia, amabilitatea lor, în scurt un spirit mai lin și mai superior.

Predică

la Întrarea în biserică a Maicii Domnului.

Fraților! Biserica noastră creștină ortodoxă prăznuște astăzi amintirea intrării în biserică a Maicii Domnului. De mare folos sufleteesc ne va fi ca, pe temeiul Sf. Evanghelii și al scrierilor Sf. Părinți, să vedem, cu ocaziunea de astăzi, penține Sf. Fecioară a fost adusă la biserică, care au fost virtuțile ei, ce viață a avut ea în biserică, căci odată intrată acolo, acolo a rămas, până la logodirea ei.

Părinții Maicii Domnului au fost Ioachim și Ana. Erau oameni bogați și de neam mare. Bogați în cele materiale, dar mai bogați în cele spirituale, căci „umblau, fără prihană în calea poruncilor Domnului și cugetau ziua și noaptea la legea și sfaturile Lui“.

Dar, cu tot neamul lor cel mărit, cu toată bogăția ce o posedau, cu toate virtuțile ce-i încoronau, se socoteau atât de rudeli și neamul lor, cât și ei singuri de oamenii cei mai nenorociți și cei mai păcătoși din neamul lor, căci nu aveau copii. Și în neamul lui Israil, familia, care nu avea copii era privită ca cea mai urgisită de Dumnezeu, pentru oarecare păcate tailuite, necunoscute de lume.

Pentru lucrul acesta, Ioachim și Ana erau desprețuiți de neamul lor. Erau desprețuiți chiar de preoții bisericii Domnului. Într-o zi de mare sărbătoare, Sf. Ioachim, după porunca legii, se duce la biserică, spre a aduce darurile sale. Arhiepiscopul acelui an nu i le primește, defăimându-l ca vinovat înaintea Celui preainalt, pentru că nu au copii.

Cine-și poate închipui durerea acestui om drept și sfânt înaintea lui Dumnezeu, văzându-se gonit din templu? Acasă, nu s'a mai dus. S'a dus în pustie la niște păstori și acolo a rămas.

Sf. Ana, văzând că nu mai vine și auzind pricina amărăciunii sale, cade și ea în cea mai nemângăiată mâhnire și cursul lacrimilor ei nu încetează timp de 40 de zile.

Dumnezeu însă, care încearcă pe aleșii Săi și-i curăță prin suferințe, făcându-i vrednici chemării și darului său, nu putea trece cu vederea lacrimile și suspinurile celor mai drești oameni de pe pământ, pe cari, încă dela întemeierea lumii, îi alesese ca să fie părinții unei astfel de fiice prea mărită și prea fericită. Trimite pe îngerul Gavriil ca să vestească totodată și pe Ana și pe Ioachim, că ei vor câștiga o fiică, din care va eși viața, lumina și mântuirea lumii.

Cine poate spune iarăși bucuria și mângăierea ce au simțit-o acești doi drești, deși erau aproape de vârsta lui Avraam și Sara? Prima

lor grijă a fost de a merge la biserică Domnului pentru a-l mulțumi și pentru a-l făgădui că fice ce vor dobândi o vor consacra serviciului Său.

Plin de credință și de speranță, cei doi soți s'au întors în satul lor Nazaret, unde au așteptat realizarea promisiunii divine.

Împlinindu-se 3 ani dela nașterea Maicii Domnului, și aducându-și aminte Sf. părinți Ioachim și Ana de făgăduința ce făcuseră înaintea Domnului, se hotărăsc ca să-și pună în faptă făgăduința lor. Chiamă pe toți prietenii și rudele lor și încă mulțime de fecioare tinere și cu toții pleacă din Nazaret la Ierusalim.

Eră cătră sfârșitul lui Noemvrie. Convoiul era pe drum. Douăzeci și cinci de leghe despărția Nazaretul de Ierusalim. Timpul era friguros. Copila era prea mică, așa că avură să sufere oarecare griji și năcazuri.

Ajunși în Ierusalim, Sf. Părinți duc pe Fecioara Maria în biserică cu cea mai slăvită pompă. O mulțime de fecioare, îmbrăcate sărbătorește și ținând fiecare, în mâni, făclii aprinse, înconjurau de toate părțile pe Fecioara, până la biserică Domnului, cântând versurile psalmilor celor mai aleși și care erau făcuți de Psalmistul David chiar pentru sărbătoarea de față.

Întrarea Maicii Domnului în Biserică, spune un scriitor bisericesc, era un spectacol încântător pentru îngeri, uimitor pentru oameni. Dacă pietrele ar fi fost însuflețite, biserică chiar ar fi tresărit pe fundamentul ei, căci, până în ziua, când pietrele ei fură călcate de pașii Maicii Domnului, nu i-a fost dat să adăpostească o asemenea minune¹⁾.

Isidor al Tesalonicului ne spune că mulți ofițeri ai regelui Irod, legiști, dame dela curte și alte persoane ilustre se găseau adunați sub porticul lui Solomon, când înaintă fericitul cortegiu.

În biserică, Zaharia prorocul, tatăl Sf. Ioan Botezătorul, fiind arhiepiscopul bisericii în acel an, aștepta în mare suită ca să primească cortul și sicriul cel însuflețit al Domnului. Ca proroc prevăzător, a cunoscut în prunca Maria plinirea prorocilor, speranța neamului omenesc. Când Sf. Părinți îi prezentară prunca, după mărturiile Sf. Gherman, patriarh de Constantinopol și Gheorghe al Nicomediei, Sf. Ana ar fi zis cătră Zaharia: „Venim să vă oferim darul pe care Dumnezeu ni l-a făcut“. Arhiepiscopul binecuvintează pe soți și luând pe Maica Domnului, o duce în sfânta sfinților, unde numai singur

¹⁾ Originea instituirii sărbătorii nu se poate determina cu siguranță. La creștinii din Palestina, se păstrează tradițiunea despre construirea templului în onoarea și amintirea acestei sărbători de cătră Sf. Elena (Incep. sec. IV).

²⁾ *Vie de la Très Sainte Vierge* par L. M. pag. 92. Lyon, 1892.

arhiereul și numai odata pe an, cuteză să între, pentrucă acolo era siera cel ferecat peste tot cu aur, care cuprîndea cele două table ale legii, semnul Dumnezeirii, pentrucă acolo, erau Heruvimii slavei, care umbreau altarul, toiagul lui Aron, cel înfrunzit și vasul cu mană din pustie, simboale și mistere, care toate, nu erau decât niște închipuiri mai dinainte ale Prea sfintei Fecioare.

În acest loc prea sfânt, a fost dusă Sf. Fecioară, unde i s'a dat voie, de arhiereu să între spre rugăciune întotdeauna, până la vârsta hotărîtă.

Desigur, nu locuia aci. În jurul bisericii, Templului, cum se numia pe atunci, erau apartamente foarte oneste, în care locuiau, separat, oameni, femei, băieți și fete, care fuseseră închinăți serviciului divin, după starea, vârsta și capacitatea fiecăruia. Băieții puteau rămânea tot timpul vieții; fetele însă până la vârsta căsătoriei.

În aceste apartamente locuia și Sf. Fecioară, sub îngrijirea altor femei sfinte, care erau acolo ca slujitoare lui Dumnezeu, întru curăție și sfințenie. Doisprezece ani a locuit acolo, în care timp se desăvârșește în cunoștința cărților Sf. Scripturi, pentru înțelegerea cărora, după cum spune Sf. Ambrosiu, era sub conducerea preoților, și în lucrul de mână, la care se deprinsese dela celelalte sf. femei și chiar dela Sf. Ana, mama sa, căci, mutându-se la Ierusalim, cea mai mare parte din timp o petrecea lângă dânsa.

Sf. Epifanie, episcopul Ciprului, ne arată că Sf. Fecioară se îndeletnicea nu numai la rugăciune neincetată și în citirea Sf. Scripturi, ci restul zilei îl petrecea la toarcerea lânii, a inului și altor cusături de mătase. Se zice că lucra cele mai frumoase vestimente pentru trebuința preoților în slujba bisericii. Se zice de asemenea că, deși în toate zilele i se da hrană dela biserică, aceasta era împărțită săracilor și celor streini, căci ea, în tot timpul cât a stat la biserică, era hrănită de îngeri cu pâne cerească și cu o hrană streină și nestricăcioasă, care nu era văzută de ochii muritorilor. Însuși arhiereul și prorocul Zaharia, intrând în altar, după obiceiul preoției sale, s'a cuprins de mirare și de bucurie nespasă, văzând singur cum un inger al Domnului vorbea cu Sf. Fecioară.

Lucrurile acestea, fraților, poate că multora din noi, li se par de necrezut. Și cu toate acestea ele sunt adevărate de cei mai mulți și cei mai însemnați istorici și Sf. Părinți ai Bisericii noastre dreptmăritoare, dintre care citai câțiva.

Iată cum se exprimă, în această privință, un predicator al Bisericii noastre, arhiereul Ino-

chentie Moisiu:¹⁾ „Ceiace descriu aici, nu sunt imaginațiuni, ci o istorie adevărată de cei mai mari și mai sfinți bărbați ai Bisericii creștine, între care sunt: renumitul istoric evreu Iosif Flaviu, Sf. Grig. de Nisa, Sf. Ciril al Alexandriei, Sf. Iacob al Ierusalimului, Sf. Gherman, Patriarhul Constantinopolului, Sf. Epifanie, episcopul Ciprului, Sf. Andrei Criteanul, Sf. Ioan Damaschim, fericții Ieronim și Augustin și alți Sf. Părinți și bărbați mari filozofi și practicanți în cunoștința adevărului religios“.

În adevăr, greu ni se pare, greu ne vine să credem lucrurile acestea, nouă, cari suntem așa de slabi în credință, cari ne ocupăm așa de puțin de lucrurile credinței! Dar, a nu crede lucrurile acestea înseamnă că nu credem în cuvântul sfinților, că nu credem în sfinți. Și a nu asculta cineva de sfinți, a se lepăda cineva de sfinți, înseamnă a nu asculta, a se lepăda de Mântuitorul. *Cela ce vă ascultă pe voi, pe mine mă ascultă; și cela ce se lapădă de voi, de mine se lapădă, a zis Mântuitorul*²⁾.

Viața Sf. Fecioare, în biserică, a fost așa de perfectă, zice un vechi scriitor bisericesc, că nu e om care s'o poată spune. Sf. Ambrosiu, în a II-a carte către Fecioare, face o descriere excelentă despre conduita sa. „Ea eră“, zice el, „nu numai fecioară cu corpul dar și cu sufletul, smerită cu inima, serioasă în vorbirile sale, înțeleaptă în faptele sale. Ea vorbea puțin, dar se ocupa mult și cu plăcere cu citirea cărților sfinte. Lucra cu mâinile, cu o atențiune religioasă, și atunci când eră obligată să spună ceva, o făcea cu o jenă sfântă. Ea nu căuta să fie alți martori la faptele sale bune, decât numai Dumnezeu singur. Postul său era încontinuu și când necesitatea o obligă să mănânce, mânca atât cât îi trebuia să-și întretină viața. Nu dormia de cât atât cât era obligată de slăbiciunea corpului“.

Pentru cei ce o instruiau, era cea mai ascultătoare ucenică, cea mai supusă. Era de o umilință profundă. Renunța la tot ceiace putea să atragă asupra-i privirile și atențiunile oamenilor. Refuza spiritului său toate satisfacțiunile profane, voinței sale, toate mișcările care nu tindeau către Dumnezeu, iar inimii sale, toate dorințele nesățioase și pământești, de care e plină inima omului. Întorcea ochii dela fericirile mincinoase ale lumii, urechile sale dela discuțiuni, care nu au ca obiect pe Dumnezeu, și mai ales dela acelea, prin care se vorbea de rău Dumnezeu sau aproapele. Inima ei era îmbrăcată în haină răbdării. Primia cu supunere suferințele comune tuturor: foamea, setea, frigul, căldura, oboseala.

¹⁾ *Predicatorul* An. II pag. 23.

²⁾ Luca X, 16.

Primă mai ales, fără nici un murmur și fără să se plângă, suferințele morale, pe care Dumnezeu i le trimitea.

Binecuvânta pe Dumnezeu în toate lucrurile. Era caritabilă cu tovarășile sale și cu toată lumea. Inima ei era un focar de iubire cea mai curată. Niciodată nu gândia vr'un rău aproapelui. Asculta cuvântul lui, suferințele lui cu bunătațe și cu blândete. Se oferea jertfă lui Dumnezeu pentru mântuirea păcătoșilor. Pe ea, atât de fericită în rugăciune continuă, numai un lucru o putea sustrage dela această dragoste: ocupațiunea cu facerea de bine a aproapelui. Această dragoste izvoră din dragostea de Dumnezeu. Ea iubia pe Dumnezeu fără măsură, fără rezerve, mai mult decât pe sine, mai mult decât pe oameni. Voia să sufere și să moară - numai să vadă pe Dumnezeu cunoscut, iubit, glorificat pretutindeni.

Dar, cum a zis și acel vechiu scriitor bisericesc, cine poate descrie cum se cuvine virtuțile, viața cea sfântă a Sf. Fecioare?

Se zice că, la puțin timp după mutarea părinților săi la Ierusalim, Sf. Ioachim s'a mutat la Domnul. Când Fecioara Maria avea 12 ani, primește știre că a murit și mama sa. Se duce să-i primească ultimul suspin și binecuvântarea părintească. Orfană, liberă de orice legătură aici pe pământ, se reîntoarce în biserică, pentru a nu mai reeși, decât în ziua când a devenit logodnica lui Iosif. „Tatăl meu și mama mea m'au lăsat, zicea ea, dar tu, Doamne, tu m'ai luat sub protecțiunea ta.“¹⁾

O! Prea Sfântă Fecioară, Tu, a cărei viață întreagă a fost o îndrumare către perfecțiunea eternă, învață-ne, ajută-ne și pe noi să mergem pe calea arătată de Tine! Tu, care ești modelul sfânt al fecioarei Creștine și în familie și în biserică și în mijlocul mizeriilor lumii, binecuvântează pe toate acelea, care merg pe urmele virtuților Tale. Ascunde-le sub mantia Ta, pentru ca vânturile lumii să nu le răpească frumoasa floare a castității, nici ca fecioare, nici ca mame. *Amin.*

Pr. N. Runceanu.

Inaugurarea

Orfelinatlui „Principesa Ileana“ din Logoj.

Marți, de praznicul S. mare mucenic Dimitrie, s'a făcut inaugurarea solemnă a orfelinatlui „Principesa Ileana“ din Logoj, în urma dispozițiilor luate de Dna principesa Olga Sturdza, presidenta generală a ocrotirii orfanilor de răz-

boiu. Actul sfințirii orfelinatlui l-a săvârșit Prea Sfinția Sa Domnul episcop diecezan Dr. Iosif Traian Badescu, invitat anume pentru acest act cu câteva zile înainte de cătră Dna Dr. Văleanu, presedinta comitetului județean al ocrotirii orfanilor de războiu.

În scopul acesta Prea Sfinția Sa a plecat Luni în 25 Octomvrie v. a. c. cu trenul accelerat la Logoj, însoțit de protopresbiterul A. Ghidiu, asesorul conzistorial Dr. C. Cornean, directorul Dr. P. Barbu și protopresbiterul și profesorul G. Petrescu. În gara Logojului P. S. Sa a fost bineventat și primit de protopresbiterul Dr. George Popoviciu și primarul Logojului.

A doua zi, Marți la ora 9 și jumătate, Prea Sfinția Sa în sunetul nouilor clopote, pe cari însuși P. S. Sa nu de mult le-a consacrat, așteptat de clerici și credincioși își face intrare în biserică. Sânta Liturghie o celebrează frumos și înălțător protopresbiterul și profesorul G. Petrescu cu asistență, în cursul căreia, la priceasnă, Prea Sfinția Sa, mâncând dela textul ss. Evanghelii ce s'au citit, vorbește despre puterea credinții, prezentând auzitorilor săi și ridicarea orfelinatlui logojan, a cărui sfințire se face azi, ca un ales rod al credinței creștine.

După împărțirea anaferei P. S. Sa binecuvântă mulțimea credincioșilor și însoțit de suita sa pleacă la Casa săracilor, unde este adăpostit noul orfelinat sub înțeleapta și zeloasa conducere a Dnei I. Vidu. Aici, la orele 11 și jumătate, în prezența tuturor autorităților civile și militare, Prea Sfinția Sa, asistat de protopresbiterii A. Ghidiu, Dr. George Popovici, G. Petrescu, de presbiterii Dr. P. Barbu, Dr. A. Mihăiescu, Olde și protodiaconul Dr. C. Cornean, face sfințirea apei și sfințește noul orfelinat „Principesa Ileana“. Urmează apoi parastasul slujit pentru odihna sufletului eroilor căzuți pentru întregirea neamului. Cântările bisericesti le-a executat frumos și cu însuflețirea ce-l caracterizează totdeauna, protopresbiterul G. Petrescu, dulcecântărețul nostru, iar responsoriile ca și la s. Liturghie le cântă cu o măiestrie unică celebrul cor al scumpului nostru I. Vidu. După sfințire P. S. Sa rostește o patrunzătoare cuvântare potrivită actului solemn ce s'a săvârșit. Vorbesc apoi: presidenta generală Dna principesa Olga Sturdza, presidenta comitetului județean Caraș-Severin Dna Dr. Văleanu, iar salutul județelor Timiș-Torontal îl talmăcește cu grai mișcat și într'o aleasă formă literară presidenta ocrotirei orfanilor de războiu din Timișoara, Dna Lucia Dr. Cosma.

La ora 2 p. m. s'a dat un mare banchet la otelul „Dacia“, la care s'a toastat pentru M. Sa Regele nostru Ferdinand și M. Sa Regina noastră Maria, patroana tuturor orfelinatelor din întreaga

¹⁾ Vie de la Très Sainte Vierge par L. M. pag. 115. Lyon 1882.

țară, pentru presidenta generală principesa Sturdza ș. a.

În aceeași zi, după amiazi, P. S. Sa Di episcop Dr. Iosif Tr. Badescu și suita sa s'a reîntors cu acceleratul la reședința sa din Caransebeș.

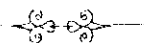
Rap.

Gânduri pastorale.

Preotul și plinirea s. sacramento.

Preotul care voiește să isprăvească s. sacramento trebuie să observe următoarele: 1. El la isprăvirea s. sacramento să se țină de ritualul prescriș pentru sacramentul relativ și să nu schimbe rânduiala prescrișă, nici să adaugă la ea ceva. Ceremoniile împreunate cu s. sacramento reprezintă darurile, cari le primește omul la cutare sacrament, exprimă sfințenia și sublimitatea lor și arată în ce mod credincioșii să se prepare pentru dănele și cum să conlucre cu ele. Apoi ceremoniile au și putere activă, căci ele sunt împreunate cu rugăciunea bisericii. În fine se înalță prin ceremoniile împreunate cu s. sacramento inimile credincioșilor la idei sublime, se deșteaptă în e sentimente cerești, propusuri sfinte, credință tare și dragoste sinceră. 2. Preotul să caute, ca la isprăvirea s. sacramento să se evite tot defectul în privința materiei lor, a cuvintelor, cari se pronunță la lucrarea lor, și acestei lucrări înseși. 3. Preotul să isprăviască s. sacramento cu profundă pietate și astfel de pietate să însușe el și credincioșilor. Sentimentele interne și acțiunile externe ale preotului să consune cu s. act, care-l isprăvește, în toată purtarea preotului să se oglindească aceea ce lucră el, și această purtare a preotului să fie credincioșilor spre edificare sufletească. 4. Preotul să fie la isprăvirea s. sacramento în stare grațială, liber de tot păcatul greu și să nu fie cub oprire din partea bisericii (Can. 9 al sinod. I. ecum. și Can. 9 al sinod. din Neocesarea). S. sacramento adecă nu se pot întina de cei nedemni și așșdererea efectele lor nu se împiedică prin nedemnitățile isprăvitorului; dară aceia, cari le isprăvesc, fiind întinați cu păcate grele, își atrag culpa morții eterne. Fiindu-și așadară preotul conștiut de oarecarele păcat greu să nu îndrăzniască a păși la isprăvirea s. sacramento, fără de a simți în lăuntru său părere de rău sinceră pentru păcatul isprăvit și fără de propus serios, că-l va mărturisi păcatul relativ îndată ce-i vor permite împrejurările. 5. Preotul să urmeze chemării la isprăvirea s. sacramento, și în special a s. comunicături ori în ce timp de zi sau de noapte și să invețe și pe poporul, ca acesta în caz de pericol să-l cheme pe preot fără amănare, neluând privire la timp și la aceea, că poate incomodează pe preot. Cu ce răspundere se îngreuiază conștiința preotului, dacă cineva prin vina lui se lipsește de darul unui sacrament, mai ales dacă pierderea nu se mai poate repara. Ce ar trebui să cugete credincioșii despre un preot, carele i-ar întimpină cu cuvinte aspre, cerând aceștia isprăvirea s. sacramento sau întârziindu-se

acesta din comoditate și așa pierzându-se un suflet din vina preotului. Preotul să nu lipsiască așadară în această privință, ci el în deasemene să poarte grijă de cei săraci ca și de cei avuți, de cei cu vază ca și de cei fără vază în comună, pentru ca să nu se piardă nici un suflet răscumpărat cu scump sângele lui Hristos. — În fine 6. preotul să aibă la isprăvirea s. sacramento intențiune curată (Mărt. ortod. Răsp. la întreb. 100), aceea intențiune care a avut-o însuș Mântuitorul la așezarea s. sacramento. Numai privirea la preamărirea lui Dumnezeu și la mântuirea omului să conducă aici pe preot. (Cand., 1909.)

Tăciunile și grâul.

Publicăm articolul acesta în convingerea, că facem un mare bine preoților noștri și printre înșii poporul.

În anul curent recolta grâului în genere, dar îndeosebi la noi în Banat, a fost atacată de tăciune. Nu-mi este scopul a descrie tăciunile în forma lui științifică (este un burete), deoarece mulțimea nu are folos din acea descriere. Ceeace interesază pe mulți este modul, în care tăciunile atacă grâul, apoi modalitatea și mijloacele de apărare. Toți doresc să aibă grâu curat, în care apoi să se înfrupte cu pâne gustuoasă. Pânea din grâu infectat de tăciune are un miros a mucegaii și are un gust neplăcut. Ca să avem grâu curat „ca soarele” trebec să ne apărăm de tăciune. Voiu arăta modul în care grâul este atacat de tăciune și modalitatea de apărare.

Înainte de aceasta cu 21 ani, ca elev al Institutului teologic din Caransebeș — fiind pe atunci obicei să sârbăm ziua de 3/15 Mai, falnicii și neuitații noștri profesori ne conduceau la câte o excursiune, afară de oraș, sârbând deoparte în ascuns, de frica atotputernicilor de atunci, și totodată mai și învățăm câte ceva, am făcut o excursiune la școala agronomică din Ciacova. Între multe altele văzute și explicate aci ni-s'a explicat și despre tăciune. Unul dintre profesorii acelei școale așezându-se la masă, a luat o farfurie, a udat-o puțin cu un burete, după aceea pe dunga dela lărgirea farfuriei a înșirat jur-împrejur boabe de grâu, lăsând între ele puțin loc gol. Cu nește clește fine a prins în mână stângă o boabă de tăciune și cu un cuțit fin anume pentru esperimentare, a tăiat fâliuțe subțirele din boaba de tăciune și le-a așezat pe fundul farfuriei. La îndemână erau două microscopae, prin cari priveam procesul de desfacere. Ceeace am văzut mi-s'a părut ca un furnicar spart, unde miile de furnici aleargă îndârjite în toate părțile, respândindu-se tot mai în lături. Așa tăciunile nostru. Cât ce a ajuns de umezală s'a disolvat în mii de atomi, cari se scurgeau pe umezala de pe fața farfuriei, până ce au ajuns la boabele de grâu pe cari s'a așezat. Printre boabe s'au dus în sus până la dunga farfuriei. După finirea procesului și cu ochii liberi vedeam pe fundul farfuriei numai scoarțele boabelor de tăciune, miezul era dus nu se vedea. Așa se întâmplă și în pământ. Tăciunile, sub influința umezelii sa disolvă și ca un leu își caută prada — boaba de grâu aruncată de noi în pământ spre a se înmulți.

Profesorul esperimentator ni-a și spus, că grâul odată atacat să nu se mai samene de fel, apoi nici chiar paieile sau pleava să nu se folosească de mâncare, sau așternut, pentrucă, nici chiar prin procesul de mistuire al animalelor nu se nimicește, ci trece prin băligar în gunoiu și de acolo la altă holdă. Vitele mâncând pleavă ori paie

atacate capătă un fel de morb de spinare. După dănsul paiele, pleava trebuie arse, însă cine nu vrea le poate folosi, însă nu ca nutret. După aceea spre a-și feri grăul de tăciune, nu-l va fi permis a-și arunca sămânța neîmpetruiată, atunci tăciunile nu o poate ataca. La 5 mîn, 1 klg. salitru de cupru și cam 50-60 litri de apă. Soluțiunea se face într'un vas și grăul pus într'o cotăriță se spală (moaie) bine.

În toamna aceleiaș an (1900) cu ajutorul lui Dumnezeu am fost învrednicit a fi pastorul sufletesc al unei comune. Sesiunea parohială era undă și undă nimicită, încolo spinet și alte soiuri de tufi, încât nu era mod să bagi plug. Dar ce nu face voința. Iarna n'a fost tocmai geruoasă, ear ce primăvara aveam mai bine de 10 jugere curățite, cari s'au plantat cu cucuruz. Toamna viitoare prin urmare aveam ogor și am sămănat grău. Notez, învățasem dela fericitul Iosif Bălan, profesor pentru studiul economiei, că grăul înainte de a fi sămănat trebuie trecut prin trier. Cum trier nu era în comună, mi-am cumpărat insumi. Am trecut sămânța prin trier și am purces la pregătirea ei așa ca la Ciacova -- am împetruiț-o. Recolta următoare mi-a suris atât de bine, încât mi-a escitat pofta spre mai mult. Totdeauna am purces așa la sămănat. Grăul fiind trecut prin trier și bine împetruiț, nici tăciune, nici alte semințe n'am avut în el. În toamna anului 1917 nu căpătau piatră decât numai favoriții. Căci eu nu eram dintre aceia, mi-am sămănat grăul neîmpetruiț, dar în recolta viitoare s'a și ivit puținel tăciune. Grăul acela nu l-am sămănat, ci mai având altul și dispunând și de piatră, recolta viitoare m'a readus la loc.

Anul curent cu tăciunile lui general, pe mine și pe ceice au purces ca mine -- ne-a lăsat în pace.

Salbăgel, la 27 Oct. 1921.

Mărian Groza,
preot.

La Șelimbăr.

Calătorul de azi, venind dela Șelimbăr spre Sibiu, abia mai zărește în stînga șoselei naționale o movilă.

E mormântul eroilor căzuți pentru cea dintăiu întregire națională a noastră în marea bătălie dela 18/28 Octomvrie 1599, dintre Mihaiu Viteazul de o parte și principele Andreiu Báthory de altă parte, -- bătălie după care a urmat intrarea triumfală a celui dintăiu ca domn al tuturor Românilor în Alba-Iulia.

E, în urmare, unul din cele mai glorioase locuri pentru Români, ca și Călugărenii, Plevna, Vidinul, ori în timpul mai nou Mărășeștii.

Și totuș nimic nu arată trecătorului însemnătatea locului. Nici un monument, nici o cruce măcar cu inscripție oricât de simplă. Nimic.

Dacă va mai trece multă vreme așa, ca până acum, movilă, bătută de ploa și de praf, căleată de oameni și de vite, se va face în curând una cu pământul, picrind astfel încă una din multele urme de glorie strămoșească.

Ce ar fi, deci, mai firese, ca acum, când visul național, înfaptuit de marele voevod, Mihaiu, numai pe o clipă, noi îl vedem deplin realizat, să contribuim cu mic cu mare pentru a însemna, după cuvînta, acest loc strălucit.

Pe acest câmp al Șelimbărului, doară, venind din spre dealurile Cisnădiei și-a dovedit Mihaiu Viteazul superioritatea geniului său militar. O parte însemnată a oștirii sale în frunte cu îndrăznețul Baba Novac, care atacase pe Stefan Lazar, unul din comandanții maghiari

cei mai viteji, a început să se retragă. Retrăgerea lor însă ar fi demoralizat întreaga armată. Dându-și seama de însemnătatea momentului, se aruncă însuș marele căpitan în luptă, opri mai întâiu steagurile celor ce voiau să se retragă și izbi cu atîta putere armatele ungurești ale lui Petre Husar și Stefan Lazar, încât toți rămăseră uimiți de vitejia căpitanului și mulți răniți și morți acoperiau câmpia. Însuș Lazar muri vitejește în această luptă.

Ajutat apoi de câteva sute de Polonezi și Moldoveni neobosiți luptător Mihaiu reîncepu bătălia cu oștirile de rezervă ale principelui Andreiu Báthory. O ceată isteată de Moldoveni a prins însă pe însuș căpitanul suprem al oștirii maghiare Gaspar Cornis, ducându-l de de vin înaintea lui Mihaiu, care-l desarmă și-l trată cu toată dragostea frățească. Faptul acesta a descurajat mult pe Unguri, cari au început să fugă. Cîteva trupe poloneze din tabara maghiară, văzând desastrul, n'au așteptat sfârșitul, ci au trecut la frații lor din tabara lui Mihaiu.

Însuș principele Andreiu Báthory n'a așteptat sfârșitul bătăliei, care s'a decis încă înainte de apusul soarelui în aceia memorabilă zi de Joi, ci de pe dealurile Gușteritei din față, de unde privea decurgerea luptelor, a luat-o la fugă spre Secuime însoțit de peste 100 de inși unde se știe ce sfârșit a avut. Mihaiu Viteazul a luat dela dușman 45 de tunuri, apoi multe steaguri, corturi, cai, arme, aur, argint și bucate. Mai rar așa pradă bogată.

A doua zi locuitorii Sibiului deschisera larg porțile înaltele învingătorului Mihaiu și trimiseră oameni să adune leșurile (cadavrele) celor căzuți în luptă într'un singur mormânt mare. Din tabara ungurească sa fi fost 2027, din cea românească 1000. Alții dau cifre mai mari.

Oricum însă acest loc nu mai poate rămânea fără nici un semn de amintire. De aceea tot Românul și cetățeanul adevărat e dator să ajutore „Asociațiunea“ din Sibiu, strada Șaguna 6, cumpărând loturi dela ea ori dela băncile din centrele mai de seamă, fiindcă între scopurile acestei loterii este și acela al ridicării unui monument la Șelimbăr.

Ș T I R I I

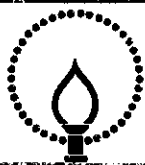
Personal. Prea Sfinția Sa Dl episcop diecezan Dr. Iosif Tr. Badescu a plecat la București Joi în 28 Octomvrie a. cor. spre a participa la ședințele s. Sinod.

Consistoriu plenar. Miercuri în 27 Octomvrie v. a vut loc sub presiul P. S. Sale Dlui episcop diecezan Dr. Iosif Tr. Badescu a doua ședință plenară a Consistoriului nostru la care au luat parte asesorii: P. S. Sa arhiereul Filaret, P. O. Dni protopresbiteri Dr. George Popoviciu, Andreiu Ghidiu, Ioan Pepa și Spiridon Șandru, asesorii ordinari Dr. C. Cornean, A. Moaca, I. Pența și onorari: Dr. C. Labonțiu, S. Evițian, Dr. D. Galiciu, Dr. D. Cioloca, I. Orzescu, Dr. A. Mihăescu, P. Bernaz, I. Vuia, A. Buțiu, P. Rămneanțu, I. Mănila și D. Sgăvârdia. Între chestiile curente a fost și cea a întregirii protopresbiteratelor Buziaș, Oravița, Biserica-Albă și Pauciova, pentru a căror întregire s'au luat dispoziții de urgență.

Concurs. „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român“, publică concurs pentru următoarele burse:

1. O bursă de 200 lei din „Fondațiunea Avram Iancu“, pentru elevi ai școlilor secundare.

Aducem la cunoștința Onoratului
public cititor, că în curând va
apărea

**CALENDARUL
ROMÂNULUI
pe anul 1922**

cu un bogat material literar,
șematismul diecezei noastre,
târgurile din Bănat și Ardeal
etc. etc.

**TIPOGRAFIA ȘI LIBRĂRIA DIECEZANĂ
din CARANSEBEȘ.**

